

THE APPLIANCE OF PENAL LAW

Gheorghe Buzescu

Assist. Prof., PhD, "Ovidius" University of Constanța

Treaty as the main source of international law, determined by the importance that it holds a significant coding of this material, thus creating a true branch of international law.

With the expansion and diversification of international society and enhancing economic and political relations established among states, the role of treaties has increased considerably and is becoming more important because they cover all areas on the cooperation between states, whatever the differences of their political, ideological or their social structure are. More often, the treaty has an important role in the fundamental relations and very important contribution both as a source of international law as a means of peaceful cooperation between states, regardless of their regimes constitutional or social, and because the entities that are forming international society are obliged to respect the provisions of the relations established between them and the Treaties to which they are parties.

"The general rules on the conclusion of the work of international treaties" contains a brief introduction to international law specifying the main concepts of the discipline, some aspects related to the concept of international treaty and its structure as well as the most important rules in the process of concluding a treaty.

By concluding treaties "have put an end to devastating wars were settled peaceful solutions more or less fair, it opened the way to cooperation, and finally, it has established institutional mechanisms for stronger cooperation".

International treaties, disputes, the parties will, legal effects, negotiation

EVOLUȚIA TRATATELOR INTERNAȚIONALE

În prezent, diversitatea relațiilor internaționale și cooperarea dintre state au determinat ca soluționarea celor mai importante aspecte să se realizeze pe baza normelor și principiilor de drept internațional și cu participarea tuturor statelor. Schimbările ce au intervenit pe plan economic, social și tehnico-științific au impus în cadrul activității de cooperare necesitatea constituirii relațiilor dintre state. Astfel, reiese rolul fundamental al tratatelor internaționale ca mijloace juridice unice prin intermediul cărora se încheie raporturile interstatale.

Profesorul Pierre-Marie Dupuy, în cea de-a șaptea ediție a manualului său de “Drept internațional public”, afirmă: “Am fi tentați să spunem că tratatele au existat dintotdeauna!...” Apariția lor este, în orice caz, legată de aceea a comunităților politice organizate, chemate prin forța lucrurilor să intre în relații unele cu celelalte”.

De-a lungul timpului tipurile de tratate au îmbrăcat diverse forme, întrucât “de la tratate solemne, garantate prin invocarea divinității, formule sacramentale, garanții materiale sau teritoriale, s-a ajuns la acorduri în forma simplificată”, prin intermediul cărora statele au posibilitatea să își exprime consimțământul în cele mai eficace condiții. Astfel, dreptul tratatelor are un rol fundamental în cadrul relațiilor internaționale, acestea fiind dependente de acest drept.

În ceea ce privește tehnica tratatelor internaționale aceasta s-a îmbunătățit, întrucât rolul juriștilor și al specialiștilor în dreptul internațional a devenit din ce în ce mai important. Aceștia se asigurau că tratatele reprezintă cel mai potrivit cadru prin intermediul cărora sunt garantate interesele statelor.

În aplicarea dreptului internațional public se urmărește eliminarea războiului ca mijloc de rezolvare a diferendelor dintre state și orientarea oamenilor spre o atitudine bazată pe fraternitate, respect, colaborare și toleranță. De aceea, tratatele “sunt garantate, mai ales de forța politică și militară a statelor, dar și de respectul față de dreptul internațional, de convingerea popoarelor lumii ca normele și principiile de conviețuire internațională se cer a fi recunoscute și respectate”¹.

În textele constituționale, prevederile și dispozițiile dreptului internațional public au prioritate față de cele cuprinse în dreptul intern, astfel încât²:

“Acordurile internaționale (...) au întâietate față de normele legislației interne care sunt în contradicție cu ele.”- Constituția Bulgariei, art.5, alin.(4).

“Tratatele internaționale, care au fost ratificate și promulgate, privind drepturile omului și libertățile fundamentale și care obligă Republica Cehă au efect imediat și întâietate asupra legilor.”- Constituția Cehiei, art.10.

“Tratatele sau acordurile ratificate sau aprobate regulat au, după publicare, o autoritate superioară față de cea a legilor, sub rezerva că fiecare acord sau tratat va fi aplicat de către cealaltă parte.”- Constituția Franței, art.55.

“Regulile generale ale dreptului internațional public fac parte din dreptul federal. Ele sunt superioare legilor și creează direct drepturi și obligații pentru locuitorii teritoriului federal.”- Constituția Germaniei, art.10.

“Dacă alte reglementări decât cele prevăzute de lege sunt stabilite de un tratat internațional al Federației Ruse, regulile tratatului internațional prevalează.”- Constituția Federației Ruse, art.15.

¹ Viorel Velișcu, Pîrvu Loredana, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2012, p.278.

² Stelian Scaunaș, *Drept Internațional Public*, Editura CH Beck, București, 2007, p.30.

“Ordinea juridică a Republicii Ungaria acceptă regulile universal recunoscute ale dreptului internațional și garantează concordanța între angajamentele contractate în domeniul dreptului internațional și dreptul intern.”- Constituția Ungariei, art.7.

Întrucât relațiile internaționale se află într-o dinamică continuă, tratatul reprezintă instrumentul politic și juridic cel mai important, prin intermediul căruia statele își reglementează relațiile reciproce și își stabilesc norme de drept cu caracter general. Ca urmare a acestei dinamici, Organizația Națiunilor Unite a desfășurat acțiunea de codificare, care s-a finalizat prin adoptarea Convenției de la Viena din 1969 privind dreptul tratatelor.

ASPECTE GENERALE PRIVIND TRATATELE INTERNAȚIONALE

Tratatul reprezintă “actul juridic care exprimă acordul de voință între două sau mai multe state sau alte subiecte de drept internațional, în scopul de a crea, modifica sau stinge drepturi și obligații în raporturile dintre ele”³.

Tratatul conține înțelegerea finală la care părțile convin în scopul reglementării problemelor sau a unor domenii din cadrul relațiilor stabilite între acestea. Ca urmare, tratatul elaborează norme de conduită pe care statele sau alte subiecte de drept să le urmeze în raporturile dintre ele.

Tratatul reprezintă cel mai important izvor de drept internațional și în același timp un important instrument în cadrul raporturilor dintre state, întrucât acesta cuprinde drepturile și obligațiile deținute de state în cadrul acelor raporturi.

Tratatul deține calitatea de izvor de drept internațional în momentul în care îndeplinește anumite condiții și anume, intrarea în vigoare, îndeplinirea cerințelor de validitate prevăzute de normele de drept internațional și să nu-și fi încetat existența. În conformitate cu aceste condiții îndeplinite de tratat se pot stabili elementele esențiale ce îl compun pe acesta, și anume:

- “a) părțile la tratat să fie subiecte de drept internațional;
- b) voința părților să fie liber exprimată;
- c) obiectul tratatului să fie licit;
- d) tratatul să producă efecte juridice;
- e) tratatul să fie garantat de normele dreptului internațional”.

Subiectele de drept internațional sunt reprezentate de către state. Această calitate oferă statelor capacitatea de a încheia tratate de orice tip și în cadrul oricărui domeniu.

---

³ Viorel Velișcu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2011, p.138
509

Încheierea unui tratat este valabilă în momentul în care părțile își manifestă voința în mod liber și aceasta emană din acordul încheiat de către acestea. Voința statelor poate fi afectată de vicii de consimțământ cum ar fi: eroarea, dolul, coruperea reprezentantului de stat, constrângerea exercitată împotriva reprezentantului unui stat sau împotriva statului.

Eroarea reprezintă părerea greșită pe care o deține o anumită parte cu privire la o anumită situație. Pentru a putea fi considerată motiv de anulare a tratatului, eroarea trebuie să aibă un caracter esențial în cadrul tratatului respectiv sau să fie fundamental pentru consimțământul unei părți la dat în scopul încheierii tratatului. Eroarea nu poate fi admisă în situația în care cel care o invocă a contribuit într-un fel sau altul la producerea ei sau a avut posibilitatea de a se informa pentru a nu se afla în eroare.

Dolul este întâlnit rar în cadrul convențiilor internaționale. El reprezintă ”prezentarea de către o parte, celeilalte părți, a unei situații de o așa manieră încât aceasta acceptă condițiile convenției, dar dacă ar cunoaște realitatea faptelor nu ar face acest lucru”⁴. În momentul în care se dovedește că cealaltă parte a acționat cu rea-credință, cu intenția de a înșela cealaltă parte, se produce anularea tratatului respectiv.

Coruperea reprezentantului unui stat se dovedește cu dificultate în cadrul practicii, însă din punct de vedere teoretic nu poate fi exclusă. În situația în care exprimarea consimțământului unui stat de a fi legat prin tratat ”a fost obținută ca urmare a coruperii reprezentantului său prin acțiunea directă sau indirectă a unui stat care a participat la negociere, statul păgubit poate invoca această corupere ca viciind consimțământul său, pentru anularea tratatului”.

Constrângerea împotriva reprezentantului unui stat este întâlnită frecvent în practica internațională. În cazul în care consimțământul unui stat este obținut prin intermediul constrângerii reprezentantului său, sau prin amenințări împotriva acestuia, acel consimțământ trebuie să fie lipsit de efecte juridice.

Constrângerea exercitată împotriva statului a fost și este destul de frecventă, anumite state impunându-și condițiile prin amenințări sau prin presiuni ori prin războaie urmate de tratate în care își impun punctul de vedere în anterior formulat și pe care nu au putut să-l realizeze prin mijloace licite, conforme cu dreptul internațional.

În ceea ce privește obiectul tratatului, este considerat ilicit și nul de drept tratatul care are la baza încheierii lui nerespectarea și încălcarea normelor de drept internațional.

---

⁴ Vasile Crețu, *Drept Internațional Public*, Editura Fundației “ROMÂNIA DE MĂINE”, București, 1999, p.154.

Un tratat trebuie să conțină norme obligatorii pe care statele se angajează să le respecte. Aceste norme au caracter general și permanent și prin stabilirea acestora, tratatul poate produce efecte juridice.

Regulile, normele ce trebuie urmate și respectate în încheierea unui tratat sunt cele prevăzute de dreptul internațional. Actele încheiate între state ce nu intră sub incidența dreptului internațional și sunt guvernate de dreptul lor intern nu pot fi considerate tratate.

Tratatul poate fi întâlnit sub forma mai multor denumiri. Practica internațională a cunoscut și cunoaște o gamă largă de documente incluse sub apelativul de ”tratat internațional”. Astfel⁵:

a) *tratatul* este un termen generic folosit pentru înțelegeri solemne precum tratatele de pace, de alianță, de neutralitate, de arbitraj;

b) *acordul* este un termen la care se recurge în mod frecvent având o semnificație generală și adesea un pronunțat caracter etnic;

c) *convenția*, denumire folosită pentru înțelegeri în care sunt reglementate relații internaționale în domenii speciale sau determinate (Convențiile de la Haga din 1899 și 1907, Convenția de la Barcelona din 1921 cu privire la regimul apelor internaționale, Convenția Ligii Națiunilor din 1926 cu privire la sclavie, Convențiile adoptate de Organizația Internațională a muncii, Convenția din 1982 privind dreptul mării ș.a.).

d) *declarația* este un termen ce confirmă, de regulă, existența unui drept preexistent fără a aduce modificări sau a crea noi reguli de drept (de pildă, Declarația de la Paris din 1856 sau cea de la Londra din 1909). Termenul de *declarație* mai poate fi folosit pentru a desemna importante acte de politică externă, în special declarațiile conducătorilor Puterilor Aliate de la Teheran, Yalta și Postdam);

e) *protocolul* este un termen care privește actele cele mai variate de natură să reitereze reguli preexistente, să stabilească actele noi, să interpreteze, să completeze, să modifice sau să prelungească un tratat sau un acord al cărui accesoriu este; termenul de protocol poate desemna și o înțelegere de sine stătătoare între state;

f) *actul* este un tratat multilateral prin care se stabilesc reguli de drept sau în regim internațional;

g) *actul final* este definit ca o hotărâre sau un rezumat al lucrărilor unui congres sau conferință, enumerând tratatele, convențiile, deciziile ori rezoluțiile care au fost adoptate ca rezultat al deliberărilor sale;

h) *actul general* este un termen folosit în cazurile în care documentul nu le limitează la enumerarea rezultatelor conferinței, dar conține ca anexă textul acestora;

---

⁵ Viorel Velișcu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2011, p.139.

- i) *pactul* este denumirea utilizată pentru anumite înțelegeri solemne, precum Pactul Ligii Națiunilor ori Pactul Briand-Kellog;
- j) *carta* este un termen folosit pentru a identifica un tratat cuprinzând domenii fundamentale ale colaborării statelor. În cazul ONU are semnificația unui statut;
- k) *concordatul* este o înțelegere încheiată între Sfântul Scaun și de diferite state, reglementând situația bisericii catolice, drepturile și interesele sale în statul respective;
- l) *pactul de contrahendo*, denumire folosită pentru acele înțelegeri încheiate între state, care au un caracter preliminar unor înțelegeri ce urmează să fie perfectate ulterior.

Conținutul tratatului este format în principiu din patru elemente, și anume:

- “a) preambulul;
- b) dispozitivul;
- c) clauzele finale;
- d) anexele”.

“În literatura de specialitate se menționează și o serie de clauze care pot fi înscrise într-un tratat: clauza de adeziune, clauza “opting in”, prin care acceptarea unei obligații este subordonată emiterii unui act unilateral, clauza “si omnes”, renunțarea unui stat-parte atrage automat eliberarea celorlalte părți din tratat, clauza de salvagardare, clauza națiunii celei mai favorizate, clauza federală, clauza compromisorie pentru arbitraj, clauza “opting out” prin care o modificare este considerată acceptată de partea care nu a emis o poziție formală, clauza “in all circumstances” garantează respectul normelor stabilite în orice împrejurare”⁶.

În ceea ce privește clasificarea tratatelor acestea se împart în:

- “a) tratate contracte și tratate legi;
- b) tratate bilaterale și tratate colective sau multilaterale;
- c) tratate propriu-zise și acorduri în formă simplificată”.

Prima categorie de tratate presupune “tratatele contracte” care au la bază executarea unor operațiuni juridice la care se obligă părțile și care își încetează efectele odată ce respectivele operațiuni au fost îndeplinite, iar în cazul “tratatelor legi”, conținutul acestora emană norme de drept acestea depinzând de funcțiile pe care tratatele le pot avea.

A doua categorie de tratate depinde de numărul părților participante, număr care poate fi mai mare sau mai mic în funcție de statele ce iau parte la acel tratat. În cazul tratatelor bilaterale, prezintă interes doar aspectele care sunt importante pentru părțile contractante, alte subiecte participante nefiind necesare. Referitor la tratatele colective, acestea presupun o asemănare în ceea ce privește

---

⁶ Nicolae Purdă, Nicoleta Diaconu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2011, p.177.

voiața statelor, iar în cazul tratatelor multilaterale, se urmărește echilibrul diferitelor opinii pe care statele le au asupra unor probleme internaționale.

Cea de-a treia categorie de tratate își are utilitatea în momentul în care se impun anumite situații de urgență și încheierea tratatelor trebuie realizată cu rapiditate. În cazul tratatelor propriu-zise se respectă fiecare etapă ce trebuie îndeplinită în proces, în timp ce în cazul celor în formă simplificată nu se urmează toate fazele procesului, aplicându-se doar anumitor categorii.

După durata valabilității, tratatele se împart în⁷:

- a) tratate cu termen;
- b) tratate fără termen (tratatele de pace) .

După criteriul posibilității de aderare pot fi împărțite în:

- a) tratate deschise, la care pot adera în mod liber orice state;
- b) tratate închise, la care alte state nu pot adera decât cu consimțământul statelor participante.

După calitatea părților contractante, se împart în:

- a) tratate încheiate de către state;
- b) tratate încheiate între state și organizații internaționale guvernamentale;
- c) tratate încheiate între organizații internaționale.

“Ca sferă de reglementare, tratatele internaționale îmbrățișează o variată gamă de probleme, de la principiile colaborării în problemele cardinale ale păcii și securității internaționale până la problemele de strict interes bilateral în raporturile dintre state”⁸.

Prin intermediul tratatelor, statele au posibilitatea de a-și rezolva divergențele. Tratatul le oferă, totodată, un mijloc, o modalitate prin care pot interveni asupra conținutului acestuia și astfel pot completa sau modifica anumite dispoziții stipulate în tratat.

Întrucât dreptul internațional public este o disciplină dinamică, tratatul permite adaptarea acestuia la noile cerințe impuse în cadrul relațiilor internaționale. De asemenea, tratatul poate duce la apariția și promovarea anumitor instituții internaționale.

Tratatul deține un rol esențial în cadrul societății internaționale, întrucât statele și organizațiile internaționale ce o compun sunt obligate să respecte în cadrul relațiilor apărute între ele, normele impuse de tratatele la care sunt parte, norme impuse de dreptul internațional ce nu pot să încalce sau să contravină principiilor fundamentale de drept internațional.

“Așadar, tratatele au oferit cadrul instituțional pentru transformarea dintr-o societate internațională neorganizată într-una, cel puțin parțial, organizată”⁹.

---

⁷ Viorel Velișcu, Pîrvu Loredana, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2012, p.289.

⁸ Vasile Crețu, *Drept Internațional Public*, Editura Fundației “ROMÂNIA DE MĂINE”, București, 1999, p.146.

⁹ Viorel Velișcu, Pîrvu Loredana, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2012, p.290.

Particularitatea tratatelor constă în faptul că acestea reprezintă fundamentul instituțiilor de drept internațional, întrucât atât aceste instituții, cât și organizațiile internaționale au la baza înființării lor un tratat.

De-a lungul evoluției vieții internaționale se observă că tratatul continuă să ocupe o poziție centrală în cadrul atenției statelor sau al organizațiilor internaționale, întrucât diverse preocupări sau probleme sunt soluționate pe baza încheierii tratatelor. Tratatetele dețin un loc din ce în ce mai important în practica statelor și datorită diversificării și dezvoltării colaborării internaționale, a creșterii numărului de state participante la aceasta și a numărului de organizații internaționale.

Totalitatea normelor, principiilor, regulilor fundamentale ce guvernează respectarea, încheierea, aplicarea, interpretarea, modificarea, încetarea tratatelor prin intermediul cărora statele își pot exercita în mod liber voința, constituie dreptul tratatelor.

REGULI CE SE APLICĂ ÎNCHEIERII TRATATELOR INTERNAȚIONALE

Încheierea unui tratat internațional presupune o operațiune complexă, ce conține toate etapele și momentele de desfășurare și finalizare a negocierilor, materializate într-un text stabilit de statele participante la tratat.

Încheierea unui tratat internațional presupune parcurgerea a trei etape:

- a) Negocierea textului;
- b) Semnarea tratatului;
- c) Exprimarea consimțământului părților de a se obliga prin tratat.

Odată realizate aceste etape are loc intrarea în vigoare a tratatului.

Particularitățile etapelor de încheiere a tratatului și ordinea acestora sunt determinate de conținutul textului acestora, dar și de calitatea părților participante la tratat.

Întrucât prin intermediul ei ia naștere, se formează un tratat, procedura de încheiere a tratatului deține un rol fundamental. Însă, parcurgerea acestor etape de încheiere nu sunt suficiente pentru formarea tratatului, ci trebuie îndeplinite condițiile de validitate prevăzute de dreptul internațional.

Având în vedere faptul că dreptul internațional nu stabilește o formă obligatorie, tratatele pot fi încheiate atât în formă scrisă cât și verbală, ca de exemplu “gentlemen’s agreement”, aceasta neinfluențând valoarea juridică a tratatului. Totuși, pentru garantarea preciziei conținutului referitor la voința statelor sau obligațiile uneia dintre părți, în cazul nerespectării lor de către aceasta, statele recurg în general, la încheierea tratatelor în formă scrisă, acordurile în formă verbală dispărând aproape în totalitate.

Tratatelor încheiate de către state li se aplică dispozițiile prevăzute în Convenția de la Viena din 1969 conform articolului 1.

Conform Convenției de la Viena din 1969, statele sunt “convinse că codificarea și dezvoltarea progresivă a dreptului tratatelor realizate prin prezenta Convenție vor servi scopurile Națiunilor Unite enunțate în Cartă, care sunt menținerea păcii și a securității internaționale, dezvoltarea relațiilor amicale între națiuni și realizarea cooperării internaționale”.

În cazul tratatelor încheiate între state și organizații internaționale sau între organizații internaționale se aplică prevederile cuprinse în “Convenția privind dreptul tratatelor între state și organizații internaționale sau între organizații internaționale” din anul 1986 conform articolului 1.

De asemenea, se aplică și prevederile Convenției de la Viena din 1969 tratatelor ce reprezintă acte constitutive ale unei organizații internaționale și tratatelor încheiate în cadrul unei organizații conform articolului 5.

Organele competente să încheie tratate realizează confirmarea unui tratat de către organizațiile internaționale prin intermediul unui “act special”. Aceasta procedură este echivalentă cu ratificarea unui tratat internațional. ”În cazul când o organizație internațională vrea să adere la un tratat internațional, ea o face prin “declarația de acceptare”.

Constituția, legislația fiecărui stat, respectiv actele constitutive în cazul organizațiilor internaționale, conțin dispoziții cu privire la autoritățile competente cu încheierea unui tratat.

“În general, puterea executivă (președintele, guvernul) au competență pentru negociere și semnare, iar parlamentele pentru exprimarea consimțământului de a deveni parte la tratat prin ratificare sau aderare”¹⁰.

În ceea ce privește competența de a încheia un tratat, încălcarea unei norme de drept intern poate fi considerată viciu de consimțământ dacă nerespectarea este evidentă și se referă la o normă de drept intern fundamentală.

CAPACITATEA DE A ÎNCHEIA TRATATE INTERNAȚIONALE

Specificul capacității de a încheia tratate îl reprezintă autonomia de voință a statelor, deoarece majoritatea normelor cu privire la procedura de încheiere au caracter supletiv, astfel încât, în cadrul negocierilor se oferă statelor oportunitatea de a lua propriile decizii.

“De aceea, încheierea tratatelor a fost considerată ca fiind dominată de principiul “libertății formelor” sau de “autonomia procedurală a statelor negociatoare”, ceea ce exprimă și o tendință generală a practicii internaționale actuale, aceea a “declinului formeii”.

---

¹⁰ Adrian Năstase, Bogdan Aurescu, Cristian Jura, *Drept Internațional Public*, Editura ALL BECK, București, 2000, p.177.

Capacitatea de a încheia tratate trebuie privită și analizată din prisma a două perspective.

”Pe de o parte, posibilitatea unei entități de drept internațional de a încheia tratate în nume propriu și, pe de altă parte, împuternicirea legală a unui demnitar care reprezintă statul pentru a-l angaja într-un tratat internațional”¹¹.

Principalele subiecte care au capacitatea de a încheia tratate sunt:

“a) statele unitare, pe deplin suverane, care beneficiază de un drept nelimitat de a încheia tratate internaționale în virtutea lui “jus tractum”;

b) statele federale, cu mențiunea că, pentru aceste state, tratatele trebuie încheiate de guvernul federal devin obligatorii pe tot cuprinsul federației, pentru toate statele membre;

c) statele federate, dar numai în condițiile și cu limitele pe care le prevăd constituțiile naționale ale statelor”.

Deși statele unitare sunt subiecte principale având un drept nelimitat de a încheia tratate, actele încheiate de acestea cu persoane fizice sau persoane juridice nu sunt apreciate drept tratate.

În cazul statelor federale, în cadrul unei federații, acestea au dreptul de a încheia tratate, însă acțiunea statelor federate este strict limitată.

Capacitatea statelor federate de a încheia tratate este condiționată de normele constituționale ale statului federal, aceasta putând fi mai extinsă sau mai restrânsă.

Confederațiile pot fi, de asemenea, subiecte ale tratatelor. În cadrul confederației, fiecare stat membru își are propria personalitate juridică. Ca urmare, capacitatea confederațiilor de a încheia tratate nu este afectată atât timp cât se respectă prevederile stabilite de confederație și nu intră în contradicție cu interesul general al acesteia. Încălcarea normelor și încheierea unor tratate al căror conținut cuprinde dispoziții ce contravin interesului confederației atrag excluderea statului din cadrul acesteia.

Capacitate de a încheia tratate pot avea și statele neutre permanente. Prin intermediul declarației lor și a recunoașterii lor pe plan internațional statele obțin statutul de stat neutru permanent. Aceste state au o capacitate limitată de a încheia tratate, întrucât nu pot încheia tratate care ar putea afecta în mod negativ statutul lor. Deși dreptul acestor state de a încheia tratate nu poate fi în principiu restrâns, nu este permisă încheierea unor acorduri ce conțin dispoziții care încalcă statutul de neutralitate.

“Organizațiile internaționale, care reprezintă cadre permanente ale colaborării statelor în anumite domenii, desfășoară o importantă activitate în domeniul tratatelor internaționale, care este totuși subordonată principiului “specializării”, prevăzut de statutul organizației respective”¹².

---

¹¹ Viorel Velișcu, Pîrvu Loredana, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2012, p.292.

În consecință, organizațiile internaționale au capacitatea de a încheia tratate, însă doar în domeniul ce formează sfera lor de reglementare. În cadrul fiecărui stat membru, organizația internațională deține capacitatea juridică ce îi permite încheierea de tratate cu acestea. Această capacitate se extinde în cazul în care organizațiile dețin vocație universală.

Dispozițiile din cadrul tratatelor, elaborate de către organizații, au putere obligatorie asupra acestora numai în momentul în care organizațiile internaționale și le-au însușit în mod expres.

“În practica internațională și în literatura de specialitate se fac referiri în ceea ce privește capacitatea de a încheia tratate la poziția Vaticanului, dar și în ceea ce privește încheierea tratatelor, la unele forme mai vechi de organizare statală, cum ar fi uniunea personală, uniunea reală, statele dependente, statele vasale, acordurile încheiate de șefii unor triburi sau popoare indigene etc.”.

Procedurile prin intermediul cărora statele devin părți participante la tratat și mijloacele concrete pe baza cărora acestea își duc la îndeplinire obligațiile sunt convenite prin constituție sau legislația internă.

Dreptul intern a fost predominant în cadrul desfășurării acestui proces determinând astfel o mulțime de practici în ceea ce privește încheierea tratatelor internaționale.

Datorită acestei diversități au fost adoptate anumite convenții, astfel încheierea unui tratat este guvernată de reglementările cuprinse în cele trei convenții: “Convenția de la Viena din 23 mai 1969 privind dreptul tratatelor”, “Convenția de la Viena din 1986 privind dreptul tratatelor între state și organizații internaționale sau între organizații internaționale” și “Convenția de la Viena din 1978 referitoare la succesiunea statelor la tratate”.

Aceste convenții oferă statelor posibilitatea de a alege liber metodele clare de încheiere, aplicare sau modificare a tratatelor, întrucât acestea “au realizat mai degrabă o armonizare decât o uniformizare a regulilor referitoare la tratate”¹³.

În concluzie, tratatul reprezintă o modalitate prin care se poate limita puterea statală. Chiar dacă tratatul presupune doar o expresie formală a puterii statului, acesta deține capacitatea de a o limita.

“Caracterul de act presupune existența unei tranzacții între părțile contractante, ceea ce are ca rezultat o limitare reciprocă a puterilor, limitare care este unanim recunoscută de jurisprudență”¹⁴.

BIBLIOGRAFIE

1. Adrian Năstase, Bogdan Aurescu, Cristian Jura, *Drept Internațional Public*, Editura ALL BECK, București, 2000,

---

¹² Nicolae Purdă, Nicoleta Diaconu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2011, p.172.

¹³ Raluca-Miga Beșteliu, *Drept Internațional Public*, vol.I, Editura C.H Beck, București, 2010, p.92.

¹⁴ Viorel Velișcu, Pîrvu Loredana, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2012, p.290.

2. George Velicu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2012,
3. Ion Diaconu, *Tratat de drept internațional*, volumul I, Editura Lumina Lex Bucuresti, 2002,
4. Marian Mihăilă, *Elemente de drept internațional public și privat*, Editura ALL BECK, București, 2001,
5. Marțian I. Niciu, Tudor T. Tănăsescu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2008,
6. Nicolae Purdă, Nicoleta Diaconu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2011,
7. Raluca-Miga Beșteliu, *Drept Internațional Public*, Volumul I, Editura C.H.Beck, București, 2010,
8. Stelian Scăunaș, *Drept Internațional Public*, Editura C.H. Beck, București, 2007,
9. Tudor Tănăsescu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2009,
10. Vasile Crețu, *Drept Internațional Public*, Editura Fundației ”ROMÂNIA DE MÂINE”, București, 1999,
11. Victor Duculescu, *Dreptul Integrării europene. Tratatul elementar*, Editura Lumina Lex, București, 2003,
12. Viorel Velișcu, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2011,
13. Viorel Velișcu, Pîrvu Loredana, *Drept Internațional Public*, Editura SITECH, Craiova, 2012